

Procesvoorstel inzake aantal financiële producten:

1. De 1^e begroting (2019) van Het Hogeland;
2. Kadernota;
3. Belastingplan;
4. De (belasting)verordeningen.

Opmerking vooraf.

Onderstaand zal per afzonderlijk product een voorstel worden gedaan voor wat betreft de behandelingswijze. Deze producten zijn wel te onderscheiden, maar in de praktijk moeilijk te scheiden. De Kadernota en het belastingplan kunnen - hoewel het om twee zaken gaat - in feite moeilijk of wellicht helemaal niet los van elkaar worden gezien. Het belastingplan werkt bovendien ook door in de op te stellen begroting. Normaliter wordt de begroting in de regel gelijktijdig behandelend met de belastingverordeningen. In de paragraaf lokale heffingen van de begroting staat de weerslag van deze verordeningen, evenals in de ramingen van de verschillende opbrengstsoorten, die in sommige gevallen ook weer rechtstreeks gerelateerd zijn aan de geraamde kosten. Daarmee zijn de uitgangspunten die benoemd zijn in het belastingplan ook uitgangspunten voor de op te stellen begroting.

Kader/regels: Gemeentewet in samenhang met de Wet algemene regels herindeling (wet Arhi). De bepalingen in de Wet Arhi wijken soms af van de 'normale' regels/procedures op grond van de gemeentewet. Juist in verband met de bijzondere situatie naar aanleiding van een herindeling. "Het handboek herindeling" geeft ook nog een aantal regels/overwegingen.

1. Begroting 2019 Hogeland

- Moet worden vastgesteld door de (nieuwe) raad van Het Hogeland.
- Wordt voorbereid (onder verantwoordelijkheid van) de vier huidige colleges en aangeboden aan het nieuwe college van Het Hogeland, die zorgdraagt voor een begroting dat zal worden voorgelegd aan de raad van Het Hogeland.
- Wettelijk is bepaald dat de belastingverordeningen (OZB) binnen drie maanden na herindelingsdatum moeten worden vastgesteld door de nieuwe gemeente(raad). Aangezien deze verordeningen onlosmakelijk zijn verbonden met de begroting ligt het voor de hand om ook de begroting binnen drie maanden door de nieuwe raad te laten vaststellen.
- **Voorstel v.w.b. behandelwijze: vast te - laten - stellen door de nieuwe raad van het Hogeland.**

- NB. Voor wat betreft de begroting geeft 'het handboek herindeling' het volgende aan: *"De begroting wordt vastgesteld door de gemeenteraad van de nieuwe gemeente. Er kan voor worden gekozen om al voor de herindelingsdatum de gemeenteraden te informeren over deze (concept)begroting"*. De reden hiervoor is dat er gelijk bij de start van de nieuwe gemeente al 'iets' van een werkbegroting ligt. De voorlopige begroting van de nieuwe gemeente valt overigens op basis van de gemeentewet – automatisch – onder het reguliere preventieve toezicht van de provincie.
- **Gelet op bovenstaande wordt voorgesteld om de (concept)begroting aan de raadsklankbordgroep voor te leggen om haar gevoelens dienaangaande op te halen en mee te nemen, omdat de beschikbare tijd in 2019 (te) beperkt is (uitgaande van vaststelling binnen drie maanden na herindeling).**

2. Kadernota

- De Kadernota wordt als zodanig niet in de gemeentewet, noch in de wet Arhi genoemd. Deze bevatten dan ook geen handvaten/regels voor de procesgang.
- De Kadernota heeft betrekking op de 1^e begroting van Het Hogeland en kan worden gebruikt als input bij het opstellen van de conceptbegroting waarbij, zoals hiervoor aangegeven, het aan het nieuwe college is om een begroting aan te bieden en aan de (nieuwe) raad is om de begroting vast te stellen.
- Bovenstaande maakt dat de Kadernota niet formeel in de afzonderlijke raden kan worden vastgesteld.
- In plaats daarvan ligt het in de rede om de Kadernota in gezamenlijkheid te bespreken in de raadsklankbordgroep. Deze wordt geraadpleegd door de gezamenlijke colleges; waarbij de Kadernota wordt besproken vanuit 'Het Hogeland-perspectief'.
- Tijdens de behandeling van de conceptbegroting in de nieuwe raad blijkt wat het nieuwe college heeft gedaan met de inhoud van de Kadernota en hetgeen tijdens de bespreking daarvan in de raadsklankbordgroep naar voren is gebracht door de verschillende vertegenwoordigers uit de vier gemeenten. Het is aan de nieuwe raad om hier een oordeel over te vormen en de conceptbegroting desgewenst te amenderen.
- **Voorstel v.w.b. behandelwijze: : De raadsklankbordgroep vragen naar haar gevoelens met betrekking tot de voorgestelde richting op 4 juli aanstaande en deze gevoelens te voorzien van een reactie en dit gelijktijdig met de begroting 2019 aan te bieden.**

3. Belastingplan

- Het belastingplan is een dekkingsplan voor de 1e begroting van Het Hogeland (2019). Het gaat uit van uniforme (geharmoniseerde) tarieven in de nieuwe gemeente, voor zo ver mogelijk op dit moment.
- Daarvoor is nodig dat de vier afzonderlijke gemeenten uiterlijk in december 2018 verordeningen en tarieven vaststellen die gelijkluidend zijn.
- Het Belastingplan is een onderlegger voor de Kadernota en komt als zodanig aan de orde tijdens de bespreking van de Kadernota in de raadsklankbordgroep op 4 juli aanstaande.
- De huidige raden zijn bevoegd tot het vaststellen van de belastingverordeningen en tarieven voor 2019, met uitzondering van de OZB.
- De colleges bereiden voorstellen met betrekking tot de belastingverordeningen/ tarieven voor welke ter besluitvorming worden voorgelegd aan de afzonderlijke raden (zie hieronder).
- **Voorstel v.w.b. behandelwijze: De raadsklankbordgroep vragen naar haar gevoelens met betrekking tot de voorgestelde richting op 4 juli aanstaande en deze gevoelens te voorzien van een reactie en dit gelijktijdig met de begroting 2019 aan te bieden.**

4. Belastingverordeningen

- De Wet Arhi heeft een aantal specifieke regels ten aanzien van onder meer belastingverordeningen.
- Op grond van artikel 28 geldt een overgangsrecht van (maximaal) twee jaar voor gemeentelijke voorschriften. De 'oude' regels behouden gedurende twee jaar na de datum van herindeling voor het betreffend overgaand gebied hun rechtskracht, voor zo ver deze niet eerder vervallen worden verklaard.
- In artikel 33 van de Wet Arhi is bepaald dat het overgangsrecht krachtens artikel 28 ook geldt voor belastingverordeningen die zijn genomen voor de datum van herindeling.
- Dat betekent dat er (gedurende maximaal twee jaar) verschillen in de nieuwe gemeente kunnen (blijven) ontstaan.
- Om dit te voorkomen moeten de afzonderlijke (vier) raden geharmoniseerde verordeningen/tarieven vaststellen, zodat op basis van artikel 28 wet Arhi, voor het hele grondgebied van Het Hogeland van het begin uniforme regels en tarieven gelden.
- De OZB valt op grond van artikel 32 van de Wet Arhi buiten het overgangsrecht. Wat dat betreft is de nieuwe raad aan zet. Verordeningen en tarieven hiervoor dienen binnen drie maanden na herindelingsdatum - dus voor 1 april 2019 - te worden vastgesteld.

- De verschillende belastingsoorten zijn onderling verweven. Het ligt daarom in de rede om alles, inclusief de voorstellen met betrekking tot de OZB, vanwege de onderlinge samenhang, in totaliteit bespreken.
- **Voorstel v.w.b. behandelwijze: Uiterlijk in november in de afzonderlijke raden, waarbij het hele pakket/plaatje vanwege de onderlinge samenhang, inclusief de OZB, wordt voorgelegd. De raden besluiten dan over de diverse belastingen, uitgezonderd de OZB.**

Het hele pakket wordt later vanwege de onderlinge samenhang aan de nieuwe raad voorgelegd, waarbij de raad – in ieder geval – nog een besluit moet nemen over de OZB. De nieuwe raad mag dan - behalve de OZB - de tarieven wel neerwaarts bijstellen, maar niet naar boven.

Samengevat wordt het volgende voorgesteld voor wat betreft de wijze van behandeling:

1. **Begroting** > Vast te stellen door de nieuwe raad binnen drie maanden na herindelingsdatum, waarbij de concept begroting daaraan voorafgaand wordt besproken in de raadsklankbordgroep.
2. **Kadernota** > De raadsklankbordgroep vragen naar haar gevoelens met betrekking tot het de voorgestelde richting tijdens de bijeenkomst op 4 juli aanstaande en deze gevoelens te voorzien van een reactie en dit gelijktijdig met de begroting 2019 aanbieden.
3. **Belastingplan** > De raadsklankbordgroep vragen naar haar gevoelens met betrekking tot het de voorgestelde richting tijdens de bijeenkomst op 4 juli aanstaande en deze gevoelens te voorzien van een reactie en dit gelijktijdig met de begroting 2019 aanbieden.
4. **Belastingverordeningen** > Het hele pakket bespreken en ter besluitvorming voorleggen aan de afzonderlijke raden, uiterlijk november 2018 (de OZB is uitgezonderd van de besluitvorming, omdat deze is voorbehouden aan de nieuwe raad). Het hele pakket wordt later, vanwege de onderlinge samenhang, binnen drie maanden na herindelingsdatum aan de nieuwe raad voorgelegd, waarbij de raad – in ieder geval – (nog) een besluit moet nemen over de OZB.

Namens de vier huidige griffiers en de beoogd griffier van Het Hogeland, waarbij de opmerkingen van Peter Meijer integraal zijn meegenomen en verwerkt.

19 juni '18.